

Allmänna Bestämmelser

FÖR SKOGSENTREPRENADER, ABSE 09

Dessa allmänna bestämmelser har utarbetats och antagits av:

Holmen
Korsnäs
Mellanskog
Norra skogsägarna
Norrskog
SCA
SMF Skogsentreprenörerna
Skogssällskapet
Sveaskog

Skogforsk, Skogsbrukets forsknings- och utvecklingsinstitut, är administrerande enhet.

Skogforsk
Uppsala Science Park
751 83 Uppsala

På www.apse.se finns mer information om ABSE 09 och entreprenadavtal för skogsbruk. Där finns också bl. a ABSE 09 och kontraktsmallar i digitalt format.

INNEHÅLL

Förord.....	2
Begreppsbestämningar	3
Kapitel 1 Omfattning.....	4
Kapitel 2 Genomförande	5
Kapitel 3 Organisation.....	6
Kapitel 4 Tider	7
Kapitel 5 Ansvar och avhjälpande.....	8
Kapitel 6 Ekonomi	10
Kapitel 7 Hävning och frånträde.....	11
Kapitel 8 Tvist.....	12

Förord

Dessa allmänna bestämmelser är avsedda att användas för de olika typer av entreprenader som förekommer inom skogsbrukets tjänstesektor, bl.a. drivning, bränsleuttag, röjning, föryngring, markberedning och gödsling. Bestämmelserna är däremot inte avsedda att användas vid vägbyggen där istället allmänna bestämmelser för byggnads-, anläggnings- och installationsentreprenader kan åberopas.

Begreppsbestämningarna skall vara vägledande vid tillämpning och tolkning av bestämmelserna.

Bestämmelserna är skrivna med utgångspunkt för entreprenader som ersätts med à-priser för faktiskt utförda mängder.

ABSE 09 bygger på en balans mellan rättigheter och skyldigheter som syftar till att uppnå en ekonomiskt optimal riskfördelning mellan parterna. Ändringar i dessa bestämmelser bör därför undvikas. Genom införandet av s.k. täckbestämmelser har det dock lämnats öppet för parterna att ändra vissa regler i ABSE 09 utifrån förhållandena i varje enskild upphandling. Täckbestämmelserna har markerats med formuleringen "om parterna inte kommit överens om annat". En avvikelse från en täckbestämmelse i övriga kontraktshandlingar är inte att betrakta som en motstridig uppgift eller föreskrift i förhållande till ABSE 09 i den meningen som anges i kapitel 1 § 3.

Utöver föreskrifterna i ABSE 09 har parternas planering och organisation betydelse för förutsättningarna att uppnå ett avtalsenligt resultat. Parterna bör därför finna former för en fortlöpande dialog samt visa varandra öppenhet och förtroende till ömsesidig nytta. God samverkan, kommunikation och tydlighet är en nödvändighet för att uppnå avsett resultat i alla typer av entreprenader.

Vid utarbetandet av ABSE 09 har stor vikt lagts vid arbetsmiljöfrågor, hänsynen till natur- och kulturmiljövården samt vid att parterna bedriver sin verksamhet seriöst så att inte gällande författningar, avtal eller god sed på arbetsmarknaden åsidosätts.

Begreppsbestämningar

ABSE 09: dessa Allmänna Bestämmelser för skogsentreprenader.

Arbete: arbetsprestation och därvid använda hjälpmedel, varor och material.

Brist: när del av entreprenaden inte har utförts.

Egenuppföljning: den kontroll av utfört arbete som entreprenören enligt parternas avtal skall dokumentera i skriftlig form.

Entreprenaden: arbete som ingår i entreprenörens åtagande enligt kontraktshandlingarna och parternas senare överenskommelser under kontraktstiden.

Fel: avvikelse som innebär att entreprenaden inte har utförts på ett avtalsenligt sätt.

Författning: lag, förordning och andra bindande regler enligt kapitel 8 i regeringsformen.

Hjälpmedel: anordning som behövs för entreprenadens utförande samt transporter. Exempel på hjälpmedel är maskiner, fordon, handredskap och instrument.

Kontraktshandlingarna: kontraktet jämte de handlingar som är fogade till detta eller som i dessa är angivna som gällande för entreprenaden.

Kontraktstid: i kontraktshandlingarna angiven tid för utförande av entreprenaden.

Prisbasbelopp: prisbasbelopp (ej förhöjt) enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Samordningstrakt: två eller flera trakter som kan samordnas så att arbetet rationaliseras.

Skriftligen: information som kan läsas och lagras. Exempel på överföringssätt av sådan information är post, fax och e-post.

Trakt: det geografiska område inom verksamhetsområdet där traktuppdrag skall utföras (objektet).

Traktdirektiv: arbetsinstruktion som beställaren lämnar till entreprenören i samband med avropande av traktuppdrag.

Traktuppdrag: avropat deluppdrag inom ramen för entreprenaden. Traktuppdraget anses avropat när entreprenören erhåller traktdirektiv.

Underentreprenör: den som utför entreprenad åt entreprenören inom ramen för entreprenaden.

Verksamhetsområde: det geografiska område inom vilket traktuppdrag kommer att utföras.

Kapitel 1

OMFATTNING

Kontraks- arbetena	§ 1	<p>Entreprenören åtar sig att utföra i kontraktet kvantifierade mängder arbete i överensstämmelse med kontraktshandlingarna.</p> <p>Entreprenören skall ha flexibilitet att utföra ökade eller minskade mängder av arbete inom de ramar som anges i kontraktshandlingarna.</p>
	§ 2	Kontraktshandlingarna kompletterar varandra om inte omständigheterna föranleder annat.
Motstridiga uppgifter	§ 3	<p>Vid motstridiga uppgifter eller föreskrifter i handlingarna gäller de i följande ordning om inte omständigheterna uppenbarligen föranleder annat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kontraktshandlingar: <ol style="list-style-type: none"> 1.1 kontrakt 1.2 ABSE 09 1.3 bilagd överenskommen ersättningsblankett 1.4 bilagd uppdragsbeskrivning 1.5 bilagd överenskommen checklista 1.6 övriga bilagda eller åberopade handlingar 2. Anbudshandlingar: <ol style="list-style-type: none"> 2.1 anbud 2.2 ifylld checklista 2.3 prissatt ersättningsblankett 2.4 övriga handlingar 3. Förfrågningsunderlag: <ol style="list-style-type: none"> 3.1 uppdragsbeskrivning 3.2 checklista 3.3 ersättningsblankett 3.4 övriga handlingar
	§ 4	Om det i en och samma handling förekommer mot varandra stridande uppgifter eller föreskrifter, skall den uppgift eller föreskrift som medför lägst kostnad för entreprenören gälla, om inte omständigheterna uppenbarligen föranleder annat.
Ansvar för uppgifter	§ 5	För riktigheten av uppgifter i handlingar ansvarar den part som tillhandahållit dem. Motpartens godkännande befriar inte från här angivet ansvar.
Förutsättningar	§ 6	Det åligger entreprenören att skaffa sig erforderlig kännedom om förhållande av betydelse för entreprenadens genomförande. Härigenom inskränks dock inte beställarens ansvar enligt § 5 i detta kapitel.
Fackmässig bedömning	§ 7	Om det vid tidpunkten för anbudets avgivande saknas uppgift om visst förhållande, skall detta antas vara sådant som med hänsyn till omständigheterna kunnat förutsättas vid en fackmässig bedömning.
Material m.m.	§ 8	Om parterna inte kommit överens om annat, gäller att entreprenören på egen bekostnad skall anskaffa allt som behövs för entreprenadens utförande, t.ex. fordon, maskiner, utrustningar, bränsle, handredskap, transporter etc.

Tillstånd	§ 9	Beställaren skall utverka och bekosta erforderliga tillstånd till överenskommet utförande av entreprenaden.
Anmälningar	§ 10	Beställaren skall ombesörja och bekosta erforderliga anmälningar för entreprenadens utförande.
Författningar	§ 11	Entreprenören ansvarar för att författningar och myndighetsföreskrifter följs i den utsträckning de berör dennes åtagande, t.ex. normer avseende arbetarskydd, natur- och kulturmiljö, virkesuppläggning, trafikföreskrifter etc. Kompletteras eller ersätts författningar eller myndighetsföreskrifter gäller de i sin nya ordalydelse.

Kapitel 2

GENOMFÖRANDE

Entreprenadens utförande	§ 1	Entreprenören skall genomföra entreprenaden i överensstämmelse med kontraktshandlingarna samt de trakttdirektiv, anvisningar och tillämpningsföreskrifter som beställaren lämnar till entreprenören under kontraktstiden. Entreprenören skall utföra arbetena fackmässigt och är skyldig att kontrollera av beställaren tillhandahållna uppgifter och andra förhållanden av betydelse för uppdraget. Detta inskränker inte beställarens ansvar för lämnade uppgifter enligt kapitel 1 § 5. Entreprenören skall i möjligaste mån undvika att skador uppkommer till följd av entreprenaden på t.ex. mark, vägar, vatten och kvarstående skog samt visa särskild hänsyn till natur- och kulturmiljöobjekt. Entreprenören är skyldig att beakta beställarens intressen och fullgöra sin uppgift så att beställaren erhåller bästa produktionstekniska och ekonomiska resultat.
Trakttdirektiv	§ 2	Beställaren är skyldig att överlämna trakttdirektiv i god tid innan traktuppdrag påbörjas. Av trakttdirektiv skall tydligt framgå vad som gäller för varje specifikt objekt.
Maskiner och utrustningar	§ 3	Maskiner och utrustningar som omfattas av entreprenaden skall vara i fullgott skick och uppfylla beställarens krav samt gällande krav i författningar och myndighetsföreskrifter.
Underrättelse-skyldighet	§ 4	Parterna är skyldiga att hålla varandra underrättade om förhållanden som kan antas ha betydelse för entreprenaden. Efter underrättelse skall parterna utan dröjsmål samråda med varandra och, om så krävs, beställaren lämna besked om arbetets fortsatta bedrivande. Beställaren svarar för förutsebara och typiska skador till följd av lämnade besked om t.ex. färdväg eller arbete vid brandrisk. Det åligger dock alltid entreprenören att göra en egen fackmässig riskbedömning samt vidta rimliga åtgärder för att undvika och begränsa sådana skador.

Kapitel 3

ORGANISATION

Arbetsledning	§ 1	Om parterna inte kommit överens om annat äger entreprenören ensam behörighet att leda entreprenadens utförande. Entreprenören skall hålla sakkunnig arbetsledning för entreprenadens utförande.
Personal	§ 2	Entreprenören svarar för att egen och anlitad personal innehar den skicklighet och kunskap som krävs för att utföra entreprenaden effektivt, fackmässigt och säkert. Entreprenören svarar för att egen och anlitad personal deltar i av beställaren anvisad utbildning och information. Beställaren bekostar sådan utbildning och information. Entreprenören svarar dock för deltagande personals lönekostnader (inkl. sociala avgifter, semesterersättning, avtalsbundna kostnader etc.) upp till fem dagar per anställd och år.
Åtgärder till skydd för arbetsmiljö	§ 3	Om entreprenören samtidigt med en eller flera andra entreprenörer driver verksamhet på samma arbetsställe, skall denne samråda med övriga entreprenörer och gemensamt med dessa verka för att åstadkomma tillfredsställande skyddsförhållanden på arbetsstället, samt om så erfordras, medverka till träffandet av överenskommelser angående vem av entreprenörerna som skall ha ansvaret för samordningen av åtgärder till skydd mot ohälsa och olycksfall på det gemensamma arbetsstället.
Skydd och säkerhet	§ 4	Entreprenören svarar för att egen och anlitad personal ges information och utbildning i gällande föreskrifter och rekommendationer avseende arbetsmiljö, i synnerhet vad gäller skydd och säkerhet. Erforderlig skyddsutrustning skall alltid användas.
Brandskydds-åtgärder	§ 5	Om parterna inte kommit överens om annat är entreprenören vid brandrisk i skog och mark ensam ansvarig för bevakning och att erforderlig brandsläckningsutrustning finns tillgänglig på arbetsstället och i närheten av fordon och maskiner. Entreprenören skall fortlöpande hålla sig uppdaterad om SMHI:s brandriskprognoser för de delar av verksamhetsområdet där arbete utförs. Vid brandriskindex 4, 5 och 5E skall entreprenören samråda med beställaren innan arbete utförs. Entreprenören svarar för att egen och anlitad personal har genomgått utbildning i hantering och användning av brandsläckningsutrustning.
Startmöte	§ 6	Om parterna inte kommit överens om annat skall ett startmöte hållas innan entreprenaden påbörjas. Vid sådant möte skall parterna gå igenom kontraktshandlingarna, precisera formerna för informationsutbyte och samverkan mellan parterna samt behandla övriga frågor av betydelse. Beställaren kallar till startmöte och för minnesanteckningar vid detta.

- Utvecklingsmöte § 7** Utvecklingsmöte skall hållas i den utsträckning parterna så överenskommer. Vid sådant möte skall parterna utvärdera hur deras samarbete och informationsutbyte fungerar samt vid behov lämna förslag på förbättringsåtgärder.
- Beställaren kallar till utvecklingsmöte och för minnesanteckningar vid detta.
- Egenuppföljning § 8** Om parterna inte kommit överens om annat skall entreprenören senast i samband med fakturering redovisa överenskommen uppföljning avseende utförda arbeten.
- Beställarens kontroll § 9** Beställaren utövar den kontroll över entreprenörens arbete som beställaren anser lämplig. Sådan kontroll medför inte någon inskränkning av entreprenörens kontraktsevenliga ansvar. Kontroller skall så långt som möjligt genomföras så att de inte hindrar entreprenaden.
- Verksamhetsområdet § 10** Entreprenören äger rätt att disponera de trakter som omfattas av avropade traktuppdrag samt i övrigt nyttja verksamhetsområdet på det sätt som erfordras för entreprenadens utförande. Det åligger dock alltid entreprenören att följa anvisningar i tillhandahållna traktdirektiv.
- F-skattsedel m.m. § 11** Entreprenören skall inneha giltig F-skattsedel och vara registrerad för mervärdesskatt i Sverige samt fullgöra sina skyldigheter avseende inbetalningar av skatter och sociala avgifter.
- Överlåtelse § 12** Part får inte överlåta entreprenadavtalet till annan utan motpartens skriftliga medgivande.
- Underentreprenörer § 13** Entreprenören får inte anlita underentreprenör utan beställarens skriftliga medgivande.
- Entreprenören är skyldig att tillse att anlidade underentreprenörer iakttar de föreskrifter i kontraktshandlingarna som berör deras åtagande.
- Om underentreprenör inte följer i föregående stycke angivna föreskrifter är entreprenören skyldig att utan kostnad för beställaren snarast häva avtalet med ifrågavarande underentreprenör, såvida inte beställaren och entreprenören kommer överens om annat eller det rör sig om en ursäktlig försummelse och rättelse sker omedelbart efter påpekande.

Kapitel 4

TIDER

- Tidplan § 1** Entreprenaden och inom denna avropade traktuppdrag skall utföras enligt upprättade tidplaner och fullgöras inom avtalade leveranstider.
- Avlämnande § 2** Entreprenaden avlämnas successivt i samband med att respektive traktuppdrag fullgörs.

Genomfört traktuppdrag är att betrakta som avlämnat när entreprenören har avslutat arbetet samt avetablerat aktuell trakt eller samordningstrakt.

Entreprenören skall i översänd egenuppföljning enligt kapitel 3 § 8 meddela beställaren vid vilken tidpunkt aktuellt traktupdrag fullgjorts och avlämnats.

Underrättelse-skyldighet § 3 Entreprenören skall utan dröjsmål underrätta beställaren om förhållanden som entreprenören insett eller bort inse skulle medföra att avtalade mängder inte kommer att kunna fullgöras inom överenskomna leveranstider.

Kapitel 5

ANSVAR OCH AVHJÄLPANDE

Leveransgaranti § 1 Om det föreligger icke kontraktsenlig avvikelse i förhållande till överenskomna mängder vid utgången av avtalade leveranstider är entreprenören skyldig att utge leveransgaranti enligt vad som anges i kontraktet. Utöver avtalad leveransgaranti utgår inte skadestånd för avvikelser i förhållande till överenskomna mängder.

Om parterna inte har avtalat om leveransgaranti äger beställaren rätt till ersättning för påvisad skada till följd av icke kontraktsenliga mängd avvikelser enligt föregående stycke.

Jämkning § 2 Entreprenörens skyldighet att utge leveransgaranti eller skadestånd enligt § 1 i detta kapitel skall jämkas till den del entreprenören kan visa att det inte varit möjligt att leverera överenskomna mängder inom avtalade tider på grund av omständighet som beror på beställaren eller force majeure enligt § 13 i detta kapitel.

Preskription § 3 Anspråk på leveransgaranti eller skadestånd enligt § 1 i detta kapitel skall framställas skriftligen till entreprenören senast tre månader efter ifrågavarande leveranstids utgång. Anspråk på leveransgaranti och skadestånd är förfallet om det inte framställs i rätt tid.

Fara för egendom § 4 Entreprenören står under kontraktstiden faran för att egen och inhyrd egendom, t.ex. maskiner, fordon, utrustningar, material och varor etc., förkommer eller förstörs genom händelse som inte beror på beställaren.

Ansvar § 5 Entreprenören ansvarar för skada som denne orsakat beställaren genom vårdslöshet eller försummelse.

Fel och brist § 6 Entreprenören ansvarar för fel och brist i entreprenaden.

Entreprenören ansvarar för fel och brist som har funnits vid avlämnande enligt kapitel 4 § 2, även om felet eller bristen visar sig först senare.

Följdskada § 7 Om entreprenören svarar för fel eller brist, ansvarar denne också för skada till följd av felet eller bristen.

Tredje man § 8 Entreprenören är i förhållande till beställaren ansvarig för beställarens skadeståndsskyldighet gentemot tredje man till följd av entreprenaden.

Entreprenören är dock fri från skadeståndsskyldighet enligt föregående stycke, om entreprenören kan visa att denne rimligen inte kunnat förebygga eller begränsa skadan.

		Beställaren är i förhållande till entreprenören ansvarig för den skadeståndsskyldighet som entreprenören enligt kapitel 32 i miljöbalken (1998:808) har gentemot tredje man, om entreprenören kan visa att denne rimligen inte kunnat förebygga eller begränsa skadan.
Ansvars- begränsning	§ 9	<p>Entreprenörens skadeståndsskyldighet i anledning av entreprenaden är begränsad till 235 prisbasbelopp per skada. Denna begränsning gäller inte om entreprenören har försäkringsskydd till högre belopp. I sådana fall maximeras ersättningsskyldigheten till detta belopp jämte förekommande självrisk.</p> <p>Med prisbasbelopp förstås prisbasbeloppet vid tiden för entreprenadavtalets ingående.</p>
Ansvarstid	§ 10	Entreprenören ansvarar inte för fel och brist som framträder senare än två år efter avlämnande enligt kapitel 4 § 2. Ansvarstiden i föregående mening gäller dock inte när entreprenören gjort sig skyldig till grov vårdslöshet, då gäller istället tio års preskriptionstid.
Underrättelse- skyldighet	§ 11	Beställaren skall utan dröjsmål underrätta entreprenören då denne upptäcker fel och brist, eller skada på grund av fel och brist. Beställaren är ersättningsskyldig för den merkostnad som för sent framställd underrättelse orsakar entreprenören.
Ansvar för underentreprenörer m.m.	§ 12	Entreprenören ansvarar för underentreprenörs arbete som för eget arbete. Detsamma gäller det arbete eller annan prestation på grund av avtalet som utförts av andra personer som entreprenören anlitat för entreprenadens utförande.
Force majeure	§ 13	<p>Hindras eller väsentligen försvåras parts fullgörande av avtalet till följd av krig, försvarsberedskap eller andra militära dispositioner, arbetskonflikt – dock ej strejk eller blockad till följd av att part icke fullgjort sina lag- eller avtalsenliga skyldigheter mot anställd – naturkatastrofer, eldsvåda, explosion, olyckshändelse, varuransonering, myndighetsingripande eller annan liknande händelse som part inte skäligen kunnat förutse vid tiden för avtalets slutande och vars följder denne inte heller skäligen kunnat undvika eller övervinna, skall tiden för parts fullgörande av avtalet förlängas med den tid som nämnda omständighet föranleder.</p> <p>Part som drabbats av i föregående stycke angiven omständighet skall snarast meddela motparten om denna och ange dess beräknade varaktighetstid och konsekvenser.</p>
Avhjälpande av fel	§ 14	<p>Entreprenören är skyldig och, såvida inte beställaren finner det olämpligt, berättigad att avhjälpa av beställaren påtalade fel i entreprenaden.</p> <p>Beställaren får aldrig förvägra entreprenören rätten till felavhjälpande enligt föregående stycke utan att redovisa beaktansvärda skäl härför.</p> <p>Begärt avhjälpande skall fullgöras utan dröjsmål efter det att beställaren påtalat felet, såvida inte lämplig årstid bör avvaktas. Fel som inte medför skada på entreprenaden eller olägenhet av betydelse för beställaren, får dock avhjälpas vid annan tidpunkt som parterna kommer överens om.</p> <p>Om entreprenören inte avhjälpes påtalade fel inom ovan föreskriven tid, eller entreprenören har underrättat beställaren om att denne inte avser att avhjälpa felet, får beställaren låta avhjälpa felet på entreprenörens bekostnad.</p>

Om entreprenören inte ansvarar för av beställaren påtalade fel har denne rätt till ersättning för avhjälpandet. Om entreprenören svarar för felet sker däremot avhjälpandet på dennes bekostnad.

Avhjälpande av brist § 15

Entreprenören är skyldig att avhjälpa brist i entreprenaden om beställaren så begär. Avhjälpande sker på beställarens bekostnad, såvida inte entreprenören tidigare erhållit ersättning för arbetet ifråga. Entreprenören svarar dock för eventuella merkostnader, såsom t.ex. återetablering, som följer av avhjälpande av brist.

Prisavdrag § 16

Under förutsättning att beställaren inte är skyldig att erbjuda entreprenören möjlighet att avhjälpa fel enligt § 14 i detta kapitel, äger beställaren efter eget val rätt att göra prisavdrag istället för att begära felavhjälpande.

Prisavdraget skall motsvara skälig kostnad för beställaren att få felet avhjälpd. Vid fel som inte kan avhjälpas utan väsentlig olägenhet skall prisavdraget istället motsvara skillnaden mellan värdet av arbetsresultatet i kontraktensligt respektive felaktigt skick, dock alltid minst den besparing som entreprenören gjort genom det felaktiga utförandet.

Försäkringar § 17

Entreprenören skall inneha för branschen sedvanliga egendoms- och ansvarsförsäkringar för sin verksamhet. Försäkringarna skall gälla under kontraktstiden och ansvarsförsäkringen skall dessutom gälla minst två år efter kontraktstidens utgång.

Entreprenören skall tillställa beställaren bevis om att överenskomna försäkringar finns. Giltiga bevis om försäkring skall därefter uppvisas i samband med att de förnyas.

Vid skada åligger det entreprenören att använda avtalade försäkringar.

Kapitel 6

EKONOMI

Reglering av à-pris § 1

Avtalade à-priser gäller och skall endast regleras i enlighet med vad som anges i kontraktshandlingarna, såvida inte parterna under entreprenadtiden träffar särskild överenskommelse om annat.

À-pris § 2

À-pris för angiven mängdenhet skall avse samtliga ersättningar för en i kontraktshandlingarnas mening färdig enhet av arbete, exklusive lagstadgad mervärdesskatt. Utöver avtalade à-priser utgår inte någon ersättning till entreprenören, av vad slag det än må vara, såvida inte annat anges i kontraktshandlingarna.

Betalning § 3

Om parterna inte kommit överens om annat skall entreprenören fakturera en gång per kalendermånad för värdet av vid varje faktureringsstidpunkt utförda arbeten.

Om parterna inte kommit överens om annat får fakturering inte ske innan entreprenören redovisat avtalsenlig egenuppföljning för utförda arbeten enligt kapitel 3 § 8.

Om parterna inte kommit överens om annat skall faktura betalas inom 30 dagar efter mottagandet. Om parterna är oense om någon del av fakturabeloppet, skall dock ostridigt belopp betalas inom nu angiven tid.

Mervärdesskatt § 4 Beställaren skall utöver ersättning betala den mervärdesskatt som belöper på beloppet.

Dröjsmålsränta § 5 Om betalning inte erläggs i rätt tid, äger part från förfallodagen tillgodoräkna sig dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635).

Preskription § 6 Entreprenörens fordringar avseende genomfört traktuppdrag preskriberas sex månader efter avlämnande enligt kapitel 4 § 2.

Efter preskriptionsavbrott gäller en preskriptionstid om två år.

I övrigt gäller preskriptionslagen (1981:130).

Kapitel 7

HÄVNING OCH FRÅNTRÄDE

Beställarens rätt att häva avtalet § 1 Beställaren är berättigad att genom skriftligt meddelande häva entreprenadavtalet, såvitt avser icke utförd del av entreprenaden om:

1. entreprenören i väsentligt hänseende inte fullgör sina skyldigheter enligt avtalet och rättelse inte sker utan dröjsmål efter meddelande från beställarens sida;
2. entreprenaden försenats så att den uppenbarligen inte kan färdigställas inom avtalade leveranstider, under förutsättning att förseningen beror på entreprenören och medför väsentlig olägenhet för beställaren;
3. entreprenören utan beställarens medgivande anlitar underentreprenör eller helt eller delvis överlåter avtalet;
4. entreprenören ej är registrerad för F-skatt och mervärdesskatt eller underlåter att fullgöra sina åtaganden vad gäller inbetalning av skatter och sociala avgifter;
5. entreprenören försätts i konkurs eller i annat fall är på sådant obestånd att denne inte kan förväntas fullgöra sina åtaganden och att betryggande säkerhet för rätta fullgörandet av entreprenörens förpliktelser mot beställaren inte ofördröjligen ställs efter begäran om detta; eller
6. entreprenören avlider eller då god man eller förvaltare enligt föräldrabalken (1949:381) har förordnats för denne, eller om entreprenören på grund av sjukdom eller olycksfall blir ur stånd att färdigställa entreprenaden.

§ 2 Om beställaren häver entreprenadavtalet med stöd av § 1 p. 1 – 5 i detta kapitel är entreprenören skyldig att utge ersättning till beställaren för den skada som på grund av hävandet uppkommer för beställaren.

- Anspråk på ersättning på grund av hävningen medför inte rätt till betalning, om det inte framställs skriftligen senast tre månader efter det att skadan blivit känd.
- Entreprenörens rätt att häva avtalet** § 3 Entreprenören äger rätt att genom skriftligt meddelande häva entreprenadavtalet, såvitt avser icke utförd del av entreprenaden om:
1. beställaren gör sig skyldig till avtalsbrott av väsentlig betydelse för entreprenören och rättelse inte sker utan dröjsmål efter meddelande från entreprenörens sida;
  2. beställaren försätts i konkurs eller i annat fall är på sådant obestånd att denne inte kan förväntas fullgöra sina åtaganden och att betryggande säkerhet för rätta fullgörandet av beställarens förpliktelser mot entreprenören inte ofördröjligen ställs efter begäran om detta; eller
  3. beställaren avlider eller då god man eller förvaltare enligt föräldrabalken (1949:381) har förordnats för denne, eller om beställaren på grund av sjukdom eller olycksfall blir ur stånd att fullgöra sina åtaganden.
- § 4 Om entreprenören häver avtalet med stöd av § 3 p. 1 – 2 i detta kapitel är beställaren, utöver ersättning för vad entreprenören utfört av entreprenaden, skyldig att ersätta den skada som hävningen orsakar entreprenören.
- Anspråk på ersättning på grund av hävningen medför inte rätt till betalning, om det inte framställs skriftligen senast tre månader efter det att skadan blivit känd.
- Minimiersättning vid hävning** § 5 Om beställaren eller entreprenören häver avtalet med stöd av §§ 1 eller 3 i detta kapitel och är berättigad till skadestånd enligt §§ 2 eller 4 i detta kapitel, skall motparten alltid utge en minimiersättning motsvarande två prisbasbelopp. Utöver minimiersättningen utgår endast ersättning för påvisad skada.
- Med prisbasbelopp i denna paragraf avses prisbasbeloppet vid tiden för avtalets ingående.
- Parternas rätt att frånträda avtalet** § 6 Om avtalets fullgörande till väsentlig del förhindras under längre tid än tre månader på grund av någon i kapitel 5 § 13 angiven omständighet äger envar av parterna utan ersättningsskyldighet skriftligen frånträda avtalet.

Kapitel 8

TVIST

- § 1 Tvist angående tillämpningen eller tolkningen av ingånget entreprenadavtal och därmed sammanhängande rättsförhållanden skall i första hand lösas genom förhandlingar mellan parterna.

Kan parterna ej genom förhandling lösa tvisten skall denna slutligt avgöras genom skiljedom enligt reglerna för Stockholms

Handelskammarens Skiljedomsinstitut. Om det omtvistade beloppet inte överstiger 25 prisbasbelopp skall tvisten avgöras enligt Stockholms Handelskammarens Skiljedomsinstituts regler om förenklat förfarande.

Om parterna inte kommit överens om annan plats, skall skiljeförfarandet äga rum i Stockholm.

- § 2** Oberoende av § 1 i detta kapitel får part väcka talan vid allmän domstol om det omtvistade beloppet inte överstiger tolv prisbasbelopp.
- § 3** Med prisbasbelopp i §§ 1 och 2 i detta kapitel avses prisbasbeloppet vid tiden för talans väckande.

Den omständigheten att tvist hänskjutits till rättsligt avgörande berättigar inte entreprenören att avbryta entreprenaden. Inte heller äger beställaren på sådan grund rätt att innehålla belopp som inte direkt omfattas av tvisten, eller underlåta att i övrigt fullgöra sina åtaganden.